

بررسی رابطه کیفیت حسابداری و ریسک نقدشوندگی با پیش بینی بازده سهام با استفاده از مدل فاما و فرنج در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران

نادر رضایی^a، ابراهیم حسین زاده^b

^a دانشیار گروه حسابداری، واحد بناب، دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران (نویسنده مسئول)

^b دانشجوی دکتری گروه حسابداری، واحد بناب دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران

نویسنده مسئول: نادر رضایی naderrezaeimiandoab@gmail.com

چکیده:

هدف از این پژوهش به بررسی رابطه کیفیت حسابداری و ریسک نقدشوندگی با پیش بینی بازدهی سهام با استفاده از مدل فاما و فرنج در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخته می‌شود. در این تحقیق متغیرهای کیفیت حسابداری، ریسک نقدشوندگی و پیش بینی بازدهی سهام به همراه متغیرهای کنترلی (رشد شرکت، حجم سرمایه، فروش، اندازه شرکت، اهرم مالی، ثبات سود و ارزش دفتری به ارزش بازاری حقوق صاحبان سهام) مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق با استفاده از روش حذف سیستماتیک، ابتدا جامعه آماری مشخص شده و سپس ۱۴۴ شرکت انتخاب شد. دوره زمانی پژوهش از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۴ می‌باشد. تحلیل داده‌های پژوهش از طریق نرم افزار اکسل گردآوری و سپس با استفاده از نرم افزار spss تحلیل‌های آماری انجام شد. در کل نتایج تحقیق حاکی است که هر چه کیفیت اطلاعات گزارش شده ی شرکت بالاتر باشد، بازدهی سهام شرکت‌ها قابل پیش بین تر و جهت تصمیم گیری سرمایه گذاران گویا تر خواهد بود و همچنین هرچه اطلاعات حسابداری با کیفیت تر و شفاف تر باشد، ریسک نقدشوندگی شرکت‌ها نیز افزایش یافته و باعث بوجود آمدن مشکل برای سرمایه گذاران در نقد کردن سهام خود خواهد شد.

کلمات کلیدی: ریسک نقدشوندگی؛ کیفیت حسابداری؛ بازدهی سهام

۱. مقدمه

اطلاعات بخش مهم زیربنای بازار سرمایه است. گزارشگری مالی معتبر برای ایجاد اطمینان در سرمایه گذار در منصفانه بودن بازار سرمایه ضروری است، به نحوی که پس اندازه‌ها به سرمایه گذاری‌های مولد سوق داده شود و منجر به تصمیمات سرمایه گذاری و تخصیص سرمایه بهتر شود که هر دو از نظر اجتماعی سودمند هستند. (ولک و همکاران، ۲۰۰۴) گزارشهای سالانه و صورتهای مالی یک زمینه ی عمومی اطلاعات را درباره سازمانها و وضعیت مالی شان فراهم می‌آورند. کیفیت پایین اطلاعات ممکن است به طور منفی در تصمیم گیری اثر بگذارد. همچنین کیفیت اطلاعات یک فرصت رقابتی برای سازمان می‌باشد، در یک سیستم اطلاعاتی حسابداری کیفیت اطلاعات فراهم شده برای موفقیت سیستم ضروری است [1] تقاضا برای سهام با کیفیت اطلاعات بالاتر به جهت نوسان کمتر در تغییرات نقدینگی بازار می‌باشد. بنابراین، بازده سهام با کیفیت اطلاعات کمتر (ریسک اطلاعات بالاتر) انتظار می‌رود نسبت به تغییرات در نقدینگی بازار حساس تر باشد، یعنی کیفیت اطلاعات بر ریسک نقدینگی تاثیر دارد. (انجی، ۲۰۱۱)

نقدشوندگی یکی از دغدغه‌های کسانی است که اقدام به معامله سهام می‌کنند یا زیرساخت‌های معاملاتی را مدیریت می‌نمایند. یکی از مهمترین شاخص‌ها در بررسی وضعیت بازار، قابلیت نقدشوندگی اوراق بهادار موجود در آن است. بالا بودن میزان نقدشوندگی در یک بورس نشان دهنده ی موفقیت آن بازار و شفاف سازی اطلاعات و نزدیکی قیمت اوراق بهادار به ارزش ذاتی آن‌ها است. (سعیدی و دادار، ۱۳۸۶) از طرف دیگر یکی از پیامدهای منفی کیفیت اطلاعات پایین، عدم تقارن اطلاعاتی است. عدم تقارن اطلاعاتی دارای پیامدهای نامطلوب متفاوتی از قبیل افزایش هزینه‌های معاملات، ضعف بازار، نقدینگی پایین و به طور کلی کاهش سود حاصل از معاملات در بازار سرمایه خواهد شد. (فخاری و فلاح محمدی، ۱۳۸۸) جذابیت سرمایه گذاری در یک سهم به قدرت نقدشوندگی آن سهم بستگی دارد نقدشوندگی یکی از منابع بزرگ ریسک برای سرمایه گذاران است و می‌توان گفت که نقدشوندگی بازار در ثبات سیستم‌های مالی تاثیر به سزایی دارد. زیرا بازارهای نقد می‌تواند شوک‌های سیستماتیک را جذب کنند. [2].